

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Biomedicinos Mokslų Institutas Patologijos, teismo medicinos ir farmakologijos katedra			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Klinikinė teismo medicina 9 kreditai (240 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	2	7
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	<u>Pranešimo pristatymas ir vertinimas:</u> pranešimas pristatomas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais (doktorantas turi išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su atitinkama tema). <u>Pranešimo vertinimo kriterijai</u> (minimalus įskaitomas balas – 5): a) pateiktos medžiagos aktualumas, naujumas ir atitikimas pasirinktai temai (2 balai); b) bendra pranešimo struktūra ir apimtis, aiškus žinių pateikimas, argumentacija, glaustumas ir konkretumas (2 balai); c) apibendrinimas, išvadų pristatymas ir pagrindimas (1 balas); d) probleminių klausimų iškėlimas, apžvelgtų žinių taikymo savajame disertaciniame darbe pateikimas (3 balai); e) vaizdinių priemonių organizavimas, gebėjimas dalyvauti diskusijoje, klausimų valdymas, oratoriniai gebėjimai (2 balai).			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Įsisavinti klinikinės teismo medicinos sritį ir apimtį, klinikinį teisminį nukentėjusiojo, kaltinamojo arba kito asmens ištyrimą, mokėti įvertinti jų kūno sužalojimus ir sveikatos sutrikdymo mastą ir duoti medicininius parodymus teisme.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
Teismo ekspertizės įstatymas ir kiti dokumentai, reglamentuojantys gyvų asmenų (teismo medicinos) ekspertizių veiklą. Įstatymai, reglamentuojantys ekspertizių atlikimą: LR Baudžiamasis kodeksas, LR Baudžiamojo proceso kodeksas, LR Civilinio proceso kodeksas, LR Administracinių bylų teisenos įstatymas. Dokumentai, reglamentuojantys ekspertizių atlikimą: Teismo medicinos ekspertizių atlikimo nuostatai, Sveikatos sutrikdymo masto nustatymo taisyklės, Sveikatos sutrikdymo masto nustatymo taisyklių komentaras, Dėl sužalojimų prarasto bendrojo darbingumo procentų nustatymo lentelė. Gyvų asmenų ekspertizių skyrimo atvejai: sveikatos sutrikdymo masto nustatymas, dėl sužalojimų prarastojo bendrojo darbingumo nustatymas, amžiaus nustatymas, sveikatos būklės nustatymas, kitos gyvų asmenų ekspertizių rūšys. Sveikatos sutrikdymo sąvokos definicija. Sužalojimas. Bendrasis darbingumas. Profesinis darbingumas. Fizinio skausmo sukėlimas arba neįvykus sveikatos sutrikdymas (BK 140 str.). Nesunkus sveikatos sutrikdymas (BK 138 str.). Sunkus sveikatos sutrikdymas (BK 135 str.). Sunkūs centrinės nervų sistemos sužalojimai. Sunkūs vidaus organų ir liemens sužalojimai. Sunkūs sužalojimai dėl kaulų lūžių. Sunkūs kraujagyslių sužalojimai. Sunkūs terminiai sužalojimai. Kiti sunkūs				

sužalojimai. Lytinių būklių ekspertizės. Lytinių būklių sąvoka. Lytinis pajėgumas. Mergystės nustatymas. Nėštumo ir buvusio gimdymo nustatymas. Buvusio aborto nustatymas. Ekspertizės išžaginimų ir pasikėsinimų išžaginti atvejais. Išžaginimu įtariamo asmens tyrimas. Tvirkinamųjų veiksmų nustatymas. Užkrėtimo lytiškai plintančia liga arba AIDS tyrimas. Rečiau pasitaikančių lytinių būklių tyrimai. Galvos traumų bendros morfologinės charakteristikos. Kaukolės skliauto ir pamato lūžiai. Kraujo išsiliejimas virš kietojo galvos smegenų dangalo, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kraujo išsiliejimas po kietuoju galvos smegenų dangalu, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kraujo išsiliejimas po voratinkliniu galvos smegenų dangalu, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kraujo išsiliejimas po voratinkliniu galvos smegenų dangalu dėl ligos ir traumos, diferencinė diagnostika. Galvos smegenų sumušimas, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Smūgio į galvą ir griuvimo diferencinė diagnostika. Smegenų skysčio išsiliejimas po galvos smegenų dangalais. Galvos smegenų traumos diagnostika. Neurologinė simptomatika. Instrumentiniai (kompiuterinė tomografija, kiti rentgenologiniai) tyrimai. Juosmeninė punkcija. Galvos sužalojimo mechanizmo nustatymas gyviems asmenims. Kieto buko daikto sąvoka. Bukų daiktų klasifikacija pagal žalojantį paviršių. Mechaniniai sužalojimai, jų rūšys. Odos nubrozdinimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Poodinės kraujosruvos, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kiti minkštųjų audinių sužalojimai (patempimas, sumušimas), jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kaulų lūžiai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Vidaus organų sužalojimai, rūšys, ekspertinė reikšmė. Mechaniniai sužalojimai be morfologinių išraiškų (galvos smegenų sukrėtimas, difuzinis aksonų pažeidimas, smūgis į refleksogenines zonas). Aštrių daiktų bei įrankių klasifikacija. Durtiniai sužalojimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Durtiniai-pjautiniai sužalojimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Pjautiniai sužalojimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Sužalojimai, padaryti kertančių savybių turinčiais daiktais, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Aštriais daiktais padaryti sužalojimai, būdingi autoagresijai. Autotransporto traumų klasifikacija. Pėsčiojo partrenkimas. Trauma pervaziuojant automobiliu. Trauma automobilio viduje. Trauma iškrentant iš automobilio. Motociklinio transporto traumos, jų morfologinė charakteristika. Sužalojimų padarymo mechanizmo nustatymas autotransporto traumų atvejais. Geležinkelio transporto traumos, jų morfologinė charakteristika. Aviacijos traumos, jų morfologinė charakteristika. Vandens transporto traumos. Apsinuodijimų ekspertizės. Šautinių sužalojimų ekspertizės.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Garmus A., Kurapka E., Cèpla A. Teismo medicina – V., 2000.
2. Vincent J.M. DiMaio. Handbook of Forensic Pathology, Second Edition. CRC Press; 2nd edition, 2006.
3. Pigolkin, Popov. Teismo medicina [Судебная медицина]. Феникс, 2015.
4. Pigolkin. Teismo medicinos vadovėlis [Судебная медицина. Учебник]. Moskva, 2015
5. Jason Payne-James, Richard Jones. Simpson's Forensic Medicine, 14th Edition. CRC Press; 14th edition, 2019.
6. Dr. Anil Aggrawal. Textbook of Forensic Medicine and Toxicology, 2017 edition
7. V Pillay and Amrita Institute of Medical Sciences. Textbook of Forensic Medicine & Toxicology. Paras Medical; 17th edition, 2015.
8. Saferstein, R. Forensic science: An introduction. Pearson: Prentice Hall, 2011.
9. Houck, M. M. Fundamentals of forensic science. Amsterdam: Elsevier Academic Press, 2010.

10. Seksualinio smurto mot. lyties ištyrimo metodiką (prieiga internete):
<https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/Seksualinio-smurto-aukos-istryrimas%202019.pdf>

KONSULTUOJANTYS DĚSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Sigitas Chmieliauskas (asist. dr.).

2. Sigitas Laima (asist. dr.).

3. Jurgita Stasiūnienė (doc. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė